

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายทุกคนต้องปฏิบัติการฝึกสอนในสถาบันการศึกษาหรือปฏิบัติการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการภายใต้การควบคุมและความเห็นชอบของคณะฯ การศึกษาปัญหาจากการปฏิบัติการฝึกสอน หรือวิธีปฏิบัติงานในสถานประกอบการนำมาอภิปรายปัญหาและสัมมนาร่วมกันเพื่อแนวทางการแก้ไขภายใต้การควบคุมของอาจารย์ ลักษณะทั่วไปของการสอนวิชาทางช่าง การสร้างคู่มือการสอนเนื้อหารายวิชาทฤษฎีทางช่างอย่างน้อย 1 วิชา การเขียนวัตถุประสงค์รายวิชา หลักการวิเคราะห์เนื้อหาวิชา เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาวิชาโดยใช้ ผังแสดงแนวคิด ผังผังโครงข่ายงาน และแผนผังแสดงกลุ่มวิชา เป็นต้น การวางแผนการสอน การเตรียมการสอนประจำสัปดาห์ การสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติการสอนหน้าชั้นเรียนตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย การบริหารจัดการโรงฝึกงาน และห้องทดลอง เช่น การจัดวางอุปกรณ์ในโรงฝึกงาน การบำรุงรักษา การจัดทำบัญชีวัสดุ การควบคุมการเบิกจ่ายเครื่องมืออุปกรณ์ ระบบการทำงานของคนและเครื่องจักร เป็นต้น ฝึกการสอนวิชาปฏิบัติหรือวิชาทดลองที่ได้รับมอบหมาย

จากข้อมูลในการสัมมนาการสอนจะมีประเด็นปัญหาที่หลากหลายและจากแนวทางการแก้ปัญหาของผู้เข้าร่วมสัมมนาก็หลายแนวทาง เช่นด้านนักศึกษา เนื้อหาวิชาสอน การเขียนแผนการสอน การเขียนบันทึกการสอน การจัดการใช้ห้องเรียนเครื่องมือและอุปกรณ์ และ การควบคุมชั้นเรียน ที่มีประโยชน์ต่อคนที่เสนอปัญหาและคนเข้าร่วมสัมมนาเป็นอย่างดี และยังสามารใช้ป็นองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาในปีการศึกษาต่อไปได้ สรุปเป็นปัญหาในการฝึกสอน การควบคุมชั้นเรียน การจัดสรรเครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้องค์ความรู้สูญหายและยังสามารถสืบค้น ค้นหาได้ง่าย รวดเร็ว อีกทั้งยังเอาระบบที่ได้สร้างขึ้นไปใช้จัดการกับองค์ความรู้เรื่องอื่นๆได้อีก เพียงแค่กรอกข้อมูลที่ต้องการเท่านั้น

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด ขณะเดียวกันองค์ความรู้ในมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นศาสตร์และการเรียนรู้ภายในยังมีอีกมากมาย อาทิเช่นอาจารย์ที่สอนเก่งในภาควิชามีเทคนิคของการสอนและวิธีการถ่ายทอดอย่างไรให้ลูกศิษย์อยากเรียนรู้ นักวิจัยอาวุโสที่มีผลงานวิจัยเยี่ยมยอดมีแนวคิดและวิธีการวิจัยอย่างไร การบริหารจัดการหลักสูตรและโครงการที่ประสบความสำเร็จ ตลอดจนการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานก็ถือเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่าทั้งสิ้น

ดังนั้นการจัดการองค์ความรู้ จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมหาวิทยาลัย ไม่เพียงเพราะความรู้เป็นธุรกิจหลักของเราเท่านั้น แต่เพราะองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยมีมากมายทั้งที่ชัดแจ้ง (Explicit) และรู้แจ้ง (Tacit) กระบวนการถ่ายทอดและสนับสนุนให้คนในองค์กรได้เข้าใจและเรียนรู้จากกันและกันจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำพาให้หน่วยงานพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อออกแบบและสร้างระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 1.2.2 เพื่อหาคุณภาพของระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวความคิดในออกแบบและสร้างระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยใช้แนวความคิดในการพัฒนาระบบของครรชิต มัลลย์วงศ์ ซึ่งประกอบด้วย

1. วิเคราะห์ระบบ (System Analysis)
2. ออกแบบระบบ (System Design)
3. เขียนโปรแกรม (Programming)
4. ทดสอบระบบ (System Testing)
5. ติดตั้งดำเนินการ (Implementation)

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบปริมาณ

ออกแบบและสร้างระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.4.2 ขอบคุณภาพ

ระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณภาพจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิในระดับดี

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ได้ระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่มีคุณภาพในระดับดี

หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์คือ ทุกสาขาวิชาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง